

LUNDS UNIVERSITETS FOLKMINNESARKIV

HC 13, KYRKOGRIM - KYRKÅ m.m.

1. Känner Ni till något övernaturligt väsen, som förbindes med kyrkan?
2. Vilken av den vanliga benämningen på detta väsen ibland ortens infödda befolkning? - Kyrkogrim, kyrkovård, kyrkofåle, kyrkrå o.s.v.
3. I vilken skepnad uppträder detta väsen? - Människa eller något slags djur? - Beskriv närmare utseendet! Kan detta väsen vara olika i olika kyrkor? Uppgiv hur väsendet anses vara i de kyrkor, Ni känner till!
4. Kan detta väsen visa sig när som helst eller sker det vid något särskilt tillfälle?
5. Håller detta väsen till i kyrkan och i så fall: varest där - eller på kyrkogården? - eller visar det sig på något annat ställe?
6. Anses väsendet ha någon särskild uppgift - t.ex. att skydda kyrkan eller att giva varsel? Är det farligt eller olycksbringande att möta det?
7. Vet man någonting om hur detta väsen uppstått?
8. Finnes i orten någon berättelse om detta väsen? - Har någon särskild person sett eller hört det? - Hur tillgick det då?
9. Finns det någon särskild tro om den förste som begravas på en kyrkogård?
10. Känner Ni till något övernaturligt väsen, som kallas helhästen? - Berätta vad Ni vet därom?
11. Finns det i orten någon särskild tro om kyrktuppen?
12. Berättas det någonting om, att, när en kyrka skulle byggas, en människa eller ett djur levande nedgrävdes eller inmurades eller att föremål brukade nedläggas?

13. Hur bestämde man vad som skulle nedgrävas? - Kunde man begrava vad slags djur som helst?

14. Skulle det ske vid grundläggningen - dess förinnan eller vid något senare tillfälle? - Var någonstans skedde nedgrävningen; under en hörnsten, under altaret o.s.v.?

15. Vad var avsikten med nedgrävningen?

16. Känner Ni till någon berättelse om någon berättelse, som blivit levande begravd eller inmurad? -I en kyrka eller ett kloster? - I en kyrka eller ett kloster? -I någon annan byggnad? Ute på marken? - Var och när har så skett? - Berätta!

17. Har man i Eder ort brukat att nedgräva eller inmura föremål eller levande djur vid grundläggning av vanliga hus? - Vad brukade man nedlägga? - På vilken plats i eller under byggnaden skedde det? - Uppgiv vad Ni för övrigt vet om detta bruk!

18. Brukade man även vid andra tillfällen än vid byggande av hus nedgräva föremål eller levande djur? - Var och när skedde dylikt?

19. Brukade man anlita någon främmande, t.ex. någon "klok" man eller kvinna vid sådana tillfällen eller ombesörjde man det själv? - Gjordes nedgrävningen, när ingen såg det eller i närvaro av husets folk? - Skulle vissa regler iakttagas? -Läste man något - en formel eller dylikt? Hade man någon skriven lapp, som samtidigt skulle medfölja i jorden?

20. I vilken avsikt företog man dylika nedgrävningar? - Vid husbyggen? - I andra fall? Trodde man t.ex. att något skyddsväsen uppstod eller att det medförde tur o.s.v.?

21. Känner den infödda Ortsbefolkningen till ordet "grim" i något sammanhang med övernaturliga väsen - eller eljest? - Uttalas "grim" med långt eller kort "i"? - Vilken betydelse hade ordet?- Användes "grim" i namn på djur, stenar och träd eller förekommer det även (ensamt eller såsom sammansättningsled) i personnamn, öknamn eller namn på någon plats i Eder ort?

Oktober 1939.